

Metsähallitus

Asia: Lausunto Meikon luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelmasta

Lausunnon antaja: Lausunnon antaa BirdLife Suomen jäsenyhdistys Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa r.y. (rek.nro 116.353, 2009 jäsentä vuoden 2008 alussa). Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta sekä lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (Uusimaa ja Sipoo Itä-Uudellamaalla).

Yhteystiedot: Tringa ry, Mari Pihlajaniemi, suojelusihteeri@tringa.fi

Lausunto Meikon suojelun hoito- ja käyttösuunnitelmasta

Tringa ry kiittää lausuntopyynnöstä. Meikon hoito- ja käyttösuunnitelma perustuu kannatettavaan ajatukseen virkistyskäytön ohjaamisesta vain tietyille alueille. Vyöhykejaon avulla pystytään voimistuneesta käytöstä huolimatta säilyttämään osa alueista mahdollisimman häiriöttöminä, kun virkistyskäyttö ohjataan pois erityisen aroilta alueilta. Suunnitelmassa on myös kiinnitetty huomiota polkujen, nuotiopaikkojen ja telttailupaikkojen sijoitteluun virkistysvyöhykkeen sisällä. Tämä on Meikon alueella tärkeää, koska myös virkistysaluevyöhykkeellä esiintyy arkoja ja häirinnälle alttiita lajeja.

Meikon alueella tulee toimeen harvinaisia ja arkoja lajeja juuri siksi että siellä on Etelä-Suomen oloissa poikkeuksellisen laajoja vähäisessä käytössä olevia alueita. Alueen maasto on varsin arkaa kulutukselle, ja monet alueen lintulajit ovat alttiita häirinnälle. Koska käyttöpaine alueella tulevaisuudessa vääjäämättä kasvaa, olisi tärkeää, että syrjävyöhyke A varsinkin alueen pohjoisosissa olisi vieläkin laajempi kuin suunnitelmassa on nyt esitetty. Ko. alueella on paljon esim. metsoesiintymiä. Lisäpinta-ala pitäisi ottaa syrjävyöhykkeestä B.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan myös laajenevien taajamien ja Meikon suojelun väliin tarvittava puskurivyöhyke. Puskurivyöhykkeen tärkeyttä olisi suunnitelmassa kuitenkin voinut painottaa lisää, ja määritellä ainakin suuntaa-antavasti tarvittavan puskurivyöhykkeen laajuus. Suunnitelmassa olisi hyvä myös esittää lisätukea alueen laajenemisen tutkimustarpeeseen.

Toimenpiteet

Hoitotoimenpiteissä tuodaan hyvin esiin tärkeä tavoite metsien ihmisen luoman kuviorakenteen rikkomisesta ja lahoppujatkumon aikaansaamisesta. Opastusrakenteiden ja polkujen sijoittelussa otetaan huomioon maaston kulumisen ja arkojen lajien elinympäristöt. Erityisen hyvä on suunnitelma Meikojärven rannalla kulkevan polun siirtämiseksi kauemmaksi rannasta, jotta kuikille järjestettäisiin pesimärauha. Muutenkin vesien käyttöön ja ihmisten kulkemiseen rannoilla on syytä kiinnittää huomiota virkistyskäyttöpaineen kasvaessa voimakkaasti tulevina vuosina.

Suunnitelmassa tuodaan esiin ajatus mahdollisista rajoitusalueista, joilla kulkeminen (myös kävely ja hiihto) kiellettäisiin kokonaan. Joidenkin pienialaisten kohteiden (esim. metson soidinten) kohdalla tätä on varmasti syytä harkita jo nyt, mutta ainakin tulevaisuudessa virkistyskäytön lisääntyessä voivat rajoitusalueet etenkin virkistysvyöhykkeen sisällä tulla tarpeeseen. Joillekin alueille voi olla syytä antaa myös suuria tapahtumia koskevia rajoituksia esimerkiksi lintujen pesimäaikaan.

Alueen valvontaa tulisi parantaa. Opasteita olisi oltava huomattavasti nykyistä enemmän. Suojelualueet tulisi selkeästi merkitä maastoon. Tällä hetkellä suojelualuumerkintöjä ei ainakaan pohjoisosassa juurikaan ole. Aluemerkinän yhteydessä olisi syytä olla näkyvissä myös alueen rajaus ja tärkeimmät toiminta- ja liikkumisrajoitukset selkeästi ilmaistuna.

Suunnistusharrastuksen myötä alueen muuten varsin luonnontilaisiin metsiin on kulunut leveitä polkuja. Kulumisen ehkäisemiseksi ainakin suurten suunnistustapahtumien kieltämistä syrjävyöhykkeillä tulisi harkita.

Hajakenttäminen Natura-alueelle on usein mahdollista, kunhan alueen valinnan perusteena olleet luontotyypit ja lajien elinympäristöt säilyvät. Rakentamisessa ja rakennusten sijoituksessa on otettava huomioon ne suojeluarvot, joiden vuoksi alue on Natura 2000 -verkostoon otettu (Natura 2000-verkoston tavoitteet, oikeusvaikutukset ja toteuttaminen. -Ympäristöministeriö, alueidenkäytön osasto 2004).

Suunnitelmassa mainitaan Lappträskin osayleiskaavaassa oleva Natura-alueen sisälle merkitty asumiseen tarkoitettu alue, sekä lähelle Lappträskin rantaa rantojensuojeluohjelma-alueen ulkopuolella oleva alue, jolle voidaan myöntää lupia loma-asuntojen rakentamiseen. Hoito- ja käyttösuunnitelmaan olisi hyvä sisällyttää ainakin suositusluonteisia ohjeita rakentamisen sijoittelusta ja luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen huomioimisesta.

Suunnitelman kaksijakoisuus valtion omistamilla ja yksityisten omistamilla suojelualueilla aiheuttaa sen, että suunnitelma jää hieman epäselväksi metsien hoitotoimien osalta yksityisten omistamilla suojelualueilla. Millainen metsien käsittely ja hoito yksityisten omistamilla alueilla on sallittua/toivottavaa? Valtion omistamalle Meikonsalon alueelle laaditaan ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpidesuunnitelmaa. Ilmeisesti yksityisten omistamille alueille ei ole tulossa mitään tarkempia, edes suositusluonteisia, ohjeita ennallistamisesta ja luonnonhoidosta.

Helsingissä 30.9.2008

Markus Piha
puheenjohtaja

Mari Pihlajaniemi
suojelusihteri